

Alle hens aan dek

Coalitieakkoord-plus

Bestuursperiode 2022-2026

Wijdmeren, 8 juni 2022

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	2
Perspectief, dienstverlening en ambitie	4
1. Bestuur en Burger	6
2. Veiligheid.....	8
3. Openbare ruimte	9
4. Economische Zaken	11
5. Sociaal Domein	13
6. Natuur en milieu.....	16
7. Ruimtelijke Ontwikkeling.....	18
8. Financiën en bedrijfsvoering	22
9. Afsluitend	24
Portefeuilleverdeling en voorgedragen wethouders	25

INLEIDING

Voor u ligt het coalitieakkoord-plus voor de bestuursperiode 2022-2026. Tijdens de voorbereiding van dit akkoord zijn prettige gesprekken gevoerd met alle partijen die vertegenwoordigd zijn in de gemeenteraad van Wijdemeren. De insteek om tijdens het proces regelmatig de partijen te betrekken had als doel tot zoveel mogelijk gezamenlijkheid van onderwerpen te komen. De college vormende partijen hopen die lijn, om er echt samen in de voorliggende bestuursperiode het beste van te maken, vast te houden. Daarnaast voerden we vele gesprekken met vertegenwoordigers van de ambtelijke organisatie en verdiepten we ons in feitelijke informatie. We schetsen nu eerst de situatie zoals die gedurende ons onderzoek in de afgelopen periode steeds duidelijker naar voren kwam.

Jaarrekening 2021

Op 17 maart, één dag na de verkiezingen, ontvingen we informatie dat het verlies over 2021 niet 275K maar 1.100K zal zijn. De grondexploitatie, het sociaal domein en personeel + ICT zijn de grootste bronnen van dit extra tekort. Met een algemene reserve van 1.600K is dit al met al een zorgwekkend beeld. En de reserve sociaal domein is met een stand van 150K al praktisch leeg.

Algemene uitkering

Op 19 april kwam er positief bericht dat voor 2023 t/m 2025 extra middelen van het rijk te verwachten zijn. Gelet op onder andere de inflatie, de stijgende energiekosten, de taakstellende bezuinigingen in de meerjarenbegroting, de (onderhoud)kosten van de kapitaalgoederen, de krapte qua vast personeel en een bijna lege algemene reserve is het de vraag of deze extra rijksmiddelen voldoende zijn om het hoofd boven water te houden.

Personele bezetting

Op een formatie van ongeveer 180 fte stonden 18 vacatures open. In een krappe arbeidsmarkt een crime. Gelet op het feit dat veel werk wel moet gebeuren vindt er daardoor veel inhuur van tijdelijk personeel plaats. Met alle gevolgen van dien: opgebouwde kennis gaat weer verloren bij vertrek, geen echte bijdrage aan teamvorming en grote overschrijdingen op het inhuurbudget. Het inhuurbudget 2022 van 550K wordt op basis van de thans bekende cijfers met 650K overschreden en resulteert daarmee in 1.200K inhuur.

Voorjaarsnota 2022

De voorjaarsnota 2022 zou mede de basis moeten bieden voor de begroting 2023 en verder. En daarmee ook voor de financiële keuzes van de nieuwe bestuursperiode. De voorjaarsnota 2022 is nog niet beschikbaar en wordt verwacht in de raadsvergadering van 12 juli. Dat is na de beoogde installatiedatum van het nieuwe college, te weten 17 juni. Wij moeten ons dus baseren op voorlopige cijfers. De begroting 2022 is vastgesteld met een positief saldo van 50K. Op het moment van schrijven van dit akkoord wordt een tekort over 2022 verwacht van 1.100K. Wederom door grote overschrijdingen op de budgetten van inhuur (zie onder 'personele bezetting') en het sociaal domein. Op basis daarvan komt de algemene reserve vervolgens op een fors tekort uit. Bovendien dreigen bovenop dit tekort over 2022 nog risico's van inflatie voor kosten van lopende plannen, stijgende energiekosten, gevolgen van ontwikkelingen bij de Porseleinhaven, onzekerheid over het werkelijk realiseren van begrote grondopbrengsten en de lokale belastingopbrengsten. Het is duidelijk dat in 2022 de inzet er vooral op gericht zal zijn om een tekort op de algemene reserve te voorkomen. Wellicht zal de meicirculaire het sombere beeld nog enigszins verzachten.

Toekomst na 2022

Vanuit een definitieve jaarrekening 2021 en een vastgestelde voorjaarsnota 2022 kunnen we bouwen aan de begroting 2023-2026. Op dit moment ontbreekt dergelijke complete en betrouwbare informatie. Om de basis op orde te krijgen moeten we dan, naar verwachting, kiezen uit stevige maatregelen.

Begroting 2022-2026

De meerjarenbegroting 2022-2026 bleek inmiddels verre van compleet te zijn. In de aan ons beschikbaar gestelde informatie worden veel aanvullende bedragen genoemd. Bovendien zal de inmiddels al een aantal jaren opgeschoven actualisatie van de onderhouds- en beheerplannen kapitaalgoederen vermoedelijk gepaard gaan met een extra druk op de exploitatie. Onze toezichthouders (de accountant en de provincie Noord-Holland) zijn daar al jaren alert op en van uitstel is geen sprake meer. Het huidige onderhoudsniveau van wegen en openbare ruimte op het zogenaamde C-niveau balanceert gevaarlijk op de rand van wat nog mag. Bij kwaliteitsniveau C zijn er 'aanzienlijke oneffenheden, dwarsonvlakheden, spoorvorming en/of randschades', volgens de beeldkwaliteitscatalogus. Logisch dat een lager niveau niet toegestaan is. Op de jaarlijks benodigde dotaties aan de reserves en voorzieningen van kapitaalgoederen is flink gekort teneinde op het oog sluitende meerjarenbegrotingen te krijgen. Ter illustratie wat in de begroting over de Reserve Speeltoestellen staat: *'De extra dotaties waartoe eerder is besloten om ook op langere termijn over voldoende onderhouds- en vervangingsmiddelen te beschikken zijn voor de periode 2021-2024 verlaagd'*. In de meerjarenbegroting opgenomen bezuinigingen blijken niet of nauwelijks te realiseren.

Organisatieverandering

De uitrol van de aanbevelingen uit het rapport van Necker van Naem gaat meer tijd kosten. Met name het operationeel krijgen van de bedrijfsvoering. De ICT-toepassingen laten te wensen over. Juli 2020 stelden we het volgende doel vast: Uiterlijk willen we in 2022 in een positie zijn dat we als zelfstandige gemeente qua Informatisering & Automatisering (I&A) kunnen aansluiten op de omstandigheden van dat moment. Zover zijn we nog lang niet. De basis is niet in orde omdat gegevens, waarop uitvoering gebaseerd is of beleidskeuzes moeten worden gemaakt, niet beschikbaar zijn. Daarnaast verloopt de samenwerking tussen de vele teams in de organisatie niet optimaal. Een integrale werkwijze vereist juist die samenwerking. Herijking van plannen en prioriteiten moet de benodigde ruimte daarvoor bieden.

Dossiers met tegenvallers

Met betrekking tot de Porseleinhaven is duidelijk dat, gelet op de nu lopende procedures en het feit dat de ontwikkelaar wacht op het moment dat de omgevingsvergunning onherroepelijk is, de kosten voor de gemeente nog op zullen lopen. Voor het tweede IKC in Loosdrecht worden momenteel meerkosten van 2 miljoen door partijen genoemd. Onderzoek moet hierin duidelijkheid brengen. POV-aanvragen moeten medio

november 2022 afgerond zijn teneinde risico's op schadeclaims te voorkomen. Actualisatie van de nota maatschappelijk vastgoed vereist nog een lange doorlooptijd.

Algemene reserve en weerstandscapaciteit

Eind 2017 bedroeg de algemene reserve nog 7.650K terwijl deze nu praktisch op nul staat. (Zie de tekst onder het kopje voorjaarsnota 2022) Daarmee is de buffer die de gemeente nodig heeft om onvoorziene financiële risico's op te vangen verdwenen.

Duurzaamheidsagenda en klimaatcrisis

Er is nauwelijks budget en ambtelijke capaciteit om op het gebied van duurzaamheid en klimaat de benodigde stappen te zetten. De uitvoering van vastgesteld beleid is in 2021 getemporeerd. Termijnen waarbinnen wettelijk en werkelijk vooruitgang geboekt moet zijn komen steeds dichterbij.

PERSPECTIEF, DIENSTVERLENING EN AMBITIE

De coalitie van De Lokale Partij, PvdA-GroenLinks en VVD start op 17 juni vol goede moed en met maximale inzet een nieuwe bestuurlijke samenwerking. De opgaven zijn groot. Maar de wil om de gemeente op een goede en verantwoorde manier naar 2026 te leiden is groot. Wij nemen het roer over van onze voorgangers en koersen gemotiveerd op adequate dienstverlening en instandhouding van noodzakelijke voorzieningen gebaseerd op zorgvuldige afwegingen. Dat zal gaan met horten en stoten, met tegenvallers en succesjes, maar dit team zet er de schouders onder!

Financieel

De financiële situatie van onze gemeente Wijdemeren is ronduit slecht. De reserves zijn gedecimeerd en structurele kosten onvoldoende in balans met structurele baten. Alle stoplichten staan op rood. Gelijktijdig moeten we onze taken uitvoeren. Taken die het Rijk heeft opgedragen en taken die inwoners van ons verwachten. Het is dus hoog tijd voor een gedegen financiële strategie. Een strategie die in ieder geval zal bestaan uit het kritisch naar kosten kijken, een strikte begrotingsdiscipline en scherpe keuzes in de uit te voeren taken. De 5 april ontvangen raadsinformatiebrieven over de voorlopige analyse van de jaarrekening 2021 met een tekort van inmiddels € 1.150.000 en de doorkijk naar 2022 bevestigen het sombere beeld. Als we het tij niet keren kan de provincie Noord-Holland zelf in beweging komen in de rol van toezichthouder op onze financiële positie. We moeten een realistische begroting 2023 maken die met een bijpassende organisatie uitgevoerd kan worden waar onze inwoners en ondernemers op rekenen en ook voor betalen. We kunnen ons weinig of geen tegenslagen meer veroorloven.

Dienstverlening

Dienstverlening in brede zin is een kernopgave van de gemeente. Onze inwoners en ondernemers hebben recht op goede en betaalbare dienstverlening door de gemeente. Onder "goed" verstaan we een gemeente die tijdig en adequaat reageert op brieven, telefoontjes en aanvragen. Die belanghebbenden proactief betreft bij ontwikkelingen. Die inzet op kansrijke zaken waarvan (vrijwel) zeker is dat ze niet

onmogelijk zijn vanwege een ander wettelijk regime (rijk, provincie, Brussel). Die helder afweegt welke belangrijke (inter)nationale ontwikkelingen (zorg, energietransitie, woningbouw, vluchtelingencrisis) op een passende wijze zijn neer te zetten in de lokale samenleving.

Ambitie

Naast goede dienstverlening gaat het tevens om het realiseren van ambities. Daarbij is essentieel dat er oog is voor wat de gemeente jaarlijks aan kan, gebaseerd op een gezonde realistische begroting. Te veel hooi op de vork leidt tot een stapeling en vooruitschuiven van werk en projecten met alle gevolgen van dien voor enthousiasme, draagvlak, verwachtingen en het realiseren van die ambities.

Realistisch

Partijen in de coalitie onderkennen de problemen en vinden elkaar in de overtuiging dat een financieel gezonde gemeente met een ambtelijke organisatie op orde en afgestemd op het realiseren van de ambities, een eerste doel is. De coalitie gaat, zo mogelijk gemeenteraad breed, een ultieme poging doen dat doel te realiseren. Stevige maatregelen zijn daarbij niet uit te sluiten. Randvoorwaarden daarbij zijn vinger aan de pols voor de hoogte van de lokale lasten en dat regelingen in het sociaal domein op hoofdlijnen gehandhaafd blijven. Door tussentijds transparant te zijn over de vorderingen zal blijken of het lukt de weg naar herstel te realiseren. IJkpunten daarbij zijn de verantwoordingsdocumenten uit de reguliere planning en control cyclus. Daarbij sluiten we de ogen niet voor de realiteit.

Basis op orde

Aanbevelingen uit onder andere het Necker van Naem rapport krijgen momenteel hun beslag. Dit traject is nog lang niet afgerond. Hierin ligt de grootste uitdaging in wat we minimaal de komende jaren willen bereiken. Namelijk de basis op orde, een integrale manier van werken, goede dienstverlening en gemeentefinanciën op een daarbij passend niveau. Daaropvolgend willen we een visie ontwikkelen op wat voor organisatie we willen zijn.

Samenwerking

Het bovenstaande is een weergave van de situatie zoals de coalitie die nu ziet. De komende tijd zal de daadwerkelijke situatie steeds duidelijker worden en daarmee ook de noodzakelijk te zetten stappen. Voor de coalitie is glashelder dat het hiervoor geschetste proces uitsluitend succesvol kan zijn op basis van goede samenwerking met zowel college, gemeenteraad en ambtelijke organisatie, als met onze inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties.

1. BESTUUR EN BURGER

We zien het als onze missie om de afstand tussen inwoner, ondernemer, organisatie en de gemeente te beperken en het vertrouwen te verbeteren. Voor een goede dienstverlening is een efficiënte gemeentelijk organisatie een voorwaarde.

We bouwen aan vertrouwen door:

- ⇒ Relaties op te bouwen met inwoners door bereikbaar en benaderbaar te zijn;
- ⇒ Eerlijk te zijn en geen beloftes doen die niet zijn na te komen;
- ⇒ Een coalitieakkoord-plus na te streven en te onderhouden met ruimte voor alle partijen;
- ⇒ De bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit te geven;
- ⇒ Het onderwerp integriteit (primair des burgermeesters) continu aandacht te geven.

Meerjarige visie op dienstverlening ontwikkelen

Wij willen op participatieve wijze met een aantal representatieve inwoners en adequate ambtelijke ondersteuning een meerjarige visie op dienstverlening ontwikkelen. De uitgangspositie daarbij is gebaseerd op een nulmeting. Doorontwikkeling van de afdeling bedrijfsvoering inclusief een geactualiseerde aanpak van ICT is daarbij essentieel. Integraliteit, vindbaarheid en beschikbaarheid van informatie zowel intern als extern willen we aanzienlijk verbeteren.

Participatie

Luisteren naar inwoners is afgelopen jaren onvoldoende uit de verf gekomen. De maatschappij is mondiger geworden. Wij willen die mondigheid omarmen en gebruik maken van de kennis en kunde die we binnen Wijdemeren hebben. Of het nu gaat om ruimtelijke plannen of beleid waarmee onze inwoners mee te maken krijgen. Al gauw komen we dan op de term Participatie.

Participatie is een term waar legio definities aan hangen. Dat verklaart wellicht ook aan dat er te vaak een mismatch is in verwachtingen. Er is behoefte aan duidelijkheid. We willen graag helderheid verschaffen in de verwachtingen die men mag hebben ten aanzien van Participatie. Deze helderheid zal bijdragen aan het verkleinen van de afstand die nu ervaren wordt door inwoners en ondernemers. Visie, regels en kaders helpen hierbij, maar wij zijn van mening dat participatie veel meer is dan een beleidsdocument, een instrument of een aantal regels: het is een attitude. Het vertelt ons van alles over onze samenleving en wat er leeft. Het zorgt ervoor dat we met elkaar in contact staan. We leren elkaar begrijpen, ook als we het niet met elkaar eens zijn.

Participatie gaat daarom vooral over mensen en hun omgeving. Iedere keer en overal is dat anders. Dat maakt participatie in al haar vormen spannend, verrassend, een uitdaging en ook leuk. Wij zien het huidige 'Participatiebeleid bij Ruimtelijke Plannen' graag spoedig bijgesteld. Om te komen tot een bredere visie op

Participeren, waarbij Inwoners, ondernemers, bestuur, raad en ambtelijke organisatie elkaar ontmoeten bij het mogelijk of beter maken van elkaars initiatieven.

Er zit enorm veel kennis in onze gemeente, wij zullen daar komende jaren meer gebruik van gaan maken. Ons daarmee mede laten voeden bij het maken van beleid voor Wijdmeren. Deze waardevolle krachten die barsten van de kennis en goede ideeën zien we graag aan de voorkant van processen de inbreng leveren. Ook willen we de raad eerder betrekken bij de kaderstelling voor afwijken en aanpassen en dat niet beperken tot ruimtelijke plannen.

Invloed kan worden uitgeoefend middels participatie maar ook inspraak en democratie (via de volksvertegenwoordigers) zijn instrumenten om invloed aan te wenden. Ons streven is dat het bij Participatie moet gaan om merkbare invloed, herkenbaar ritme, voorkomen van en inspelen op onduidelijkheden, inspanning doen voor moeilijk bereikbare doelgroepen zodat er sprake kan zijn van representatieve participatie. Waarbij ook aandacht is voor de kosten van participatie.

De ja-mits-houding zoals die voortvloeit uit de nieuwe Omgevingswet betekent niet dat bij “oranje-licht” moet worden doorgegaan met bijbehorende kosten. Wel dient het gesprek plaats te vinden waarom iets dan niet gebeurt. Uitleg, motivatie en het in kaart brengen welke afweging er gemaakt is dat verklaart de keus.

Regio Gooi & Vechtstreek

We zien uit naar de uitrol van het advies van de werkgroep ‘Versterking Governance Regio Gooi & Vechtstreek’, (onder leiding van burgemeester Mol van Laren). Gemeentegrensoverstijgende onderwerpen zien we graag regionaal versterkt aangepakt.

Gemeentelijke Ombudscommissie

We houden de klachtvoorziening lokaal zoals dat bij amendement op 14 oktober 2021 besloten is, namelijk geen aansluiting bij de Nationale Ombudsman. Al jarenlang ontvangt de gemeentelijke Ombudscommissie weinig klachten, functioneert goed en doet dat met een beperkt budget.

WOO-aanvragen

We hebben de ambitie het aantal WOO-verzoeken te beperken dan wel te voorkomen door transparantie, te investeren in relaties en het gesprek te benutten. We zien de komst van de Wet Open Overheid (WOO) als een kans om actief in de informatie naar onze inwoners te voorzien.

Bestuur dichterbij

We willen dat het college tweemaal per jaar in een dorp of onderscheidend deel ervan, op dorpsbezoek gaat en zo op een laagdrempelige wijze bereikbaar is voor de inwoners. Tevens verwachten we van de wethouders een proactieve inzet op het leggen van contacten en onderhouden van relaties. De dorpscoördinatoren spelen een nadrukkelijke rol als verbinder tussen inwoners en gemeente. Met bijvoorbeeld het organiseren van dorpsavonden geven zij de gemeente dichtbij een gezicht. Zij vangen signalen op van wensen en ideeën uit de bevolking en kunnen die vertalen naar de organisatie. Talloze Appelboomprojecten die daar onder andere uit voortkomen dragen bij aan de sociale cohesie in onze dorpen.

We herijken het dorpenbeleid met behoud van het goede en betrekken daar ook de Appelboom-projecten bij. Het belang van de inzet van dorpscoördinatoren daarbij wordt onderkend. Met hun werkhouding stralen zij een ambassadeursrol uit die wij graag zien.

2. VEILIGHEID

We willen dat alle inwoners, bedrijven en organisaties zich veilig voelen in Wijdmeren. Daartoe is de brandweer op orde, getraind en adequaat toegerust. Ook de openbare orde en veiligheid is van een zodanig niveau dat ondermijning en criminaliteit geen kans krijgen om zich te mengen met de “bovenwereld”. We zijn alert op signalen uit de samenleving, doen regelmatig controles op onder andere recreatieparken, houden de horeca waar nodig in de gaten en zijn beducht op gekunstelde vastgoedtransacties. Het toezicht op de plassen wordt slimmer opgepakt. Veiligheid in de woonomgeving, zowel bij bouwactiviteiten als in de openbare ruimte wordt effectief gemonitord.

Handhaving

We constateren dat het niveau van veiligheid en handhaving in onze gemeente voor verbetering vatbaar is. Daarbij verdient de zomerperiode bijzondere aandacht. We streven ernaar op de terreinen van toezicht en handhaving noodzakelijke verbeteringen aan te brengen. Ook bouw- en woningtoezicht heeft hierbij aandacht. Binnen het kader van nog veel te maken afwegingen zal geprioriteerd worden. De huidige formatie is (te) beperkt.

Meerjarenplan Veiligheid 2023-2026

In het Meerjarenplan Veiligheid 2023-2026 gaan we prioriteiten en urgentie vastleggen. Communicatie over handhaving en bereikbaarheid van handhavers dan wel een meldpunt behoeft aandacht. Aanpak ondermijning willen we in regionaal verband versterken.

Vuurwerk

Conform de in oktober 2021 aangenomen motie “*Wachten kan niet meer*” zien we uit de resultaten van het (regionaal) overleg om te komen tot een regionaal verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk vanaf de jaarwisseling 2022-2023 en de mogelijkheid dit te vervangen door centrale (vuurwerk of laser) shows. Dit zal dan in onze lokale APV moeten worden vastgelegd. Uiteraard speelt de landelijke discussie over een vuurwerkverbod ook een rol.

3. OPENBARE RUIMTE

Uitgangspunt bij het programma Openbare Ruimte is: schoon, heel, veilig en duurzaam. Dit geldt voor het openbaar gebied, de wegen, de plantsoenen en speelplekken, het riool en de begraafplaatsen. Hier is veel (gemeenschap)geld mee gemoeid en dus moet de basis op orde zijn.

Plannen combineren

Wij willen slimme en geld/capaciteit besparende combinaties (bv riolering en gelijktijdige aanpassing infrastructuur/vernieuwen deklaag fietspaden en slimme verlichting) maken binnen de taakvelden en langdurig lopende projecten afronden. Met het oog op duurzaamheid, bevordering van biodiversiteit en een mooie groene leefomgeving voor onze inwoners. Speelveldjes en ontmoetingsplekken willen we zoveel mogelijk behouden. De rol bij klimaatadaptatie en beperking van hittestress is daarbij een belangrijke overweging. Betrokkenheid van inwoners (b.v. via de Appelboom) wordt gestimuleerd.

Onderhoudsniveau

Er komt voorlopig geen verandering in het onderhoudsniveau van de openbare ruimte gelet op de stand van de gemeentefinanciën. Dus het onderhoudsniveau in de openbare ruimte blijft C. Indien de financiën het in de toekomst toelaten zien wij graag, net als veel inwoners, een hoger niveau aan onderhoud in onze openbare ruimte.

Verkeer en vervoer

De basis van een groot deel van de doorgaande infrastructuur is eeuwen oud en biedt nauwelijks ruimte voor aanpassingen aan huidige hoeveelheid gemotoriseerd verkeer en behoefte aan parkeerplaatsen. Hiermee moet rekening gehouden worden bij onze toekomstige bouwplannen en plannen in de door ons omringende gemeenten (denk aan wens gemeente Hilversum om de Diependaalselaan te ontzien). Op veel plaatsen wordt de norm van geluid, fijnstof en stikstofdioxide (<https://www.atlasleefomgeving.nl/check-je-plek>) overschreden. Door meer 30KM zones, inzetten op handhaving en voorrang te geven aan kwetsbare weggebruikers willen we de leefbaarheid en veiligheid van inwoners op ons wegennetwerk vergroten. Qua openbaar vervoer zetten we in op voortzetting van het huidige voorzieningenniveau en stimuleren daarbij versterkte inzet via de Regio Gooi & Vechtstreek.

Mobiliteitsplan 2045

Het Mobiliteitsplan 2045 is in procedure. In deel C zijn de knelpunten benoemd. Dat deel is in mei 2022 in procedure voor het indienen van zienswijzen. Als het plan met zienswijzen op de agenda staat benoemen we de keuzes en zullen we kansen voor aanpassing benutten. De bypass Zuidereinde Noord in de omgeving van knelpunt Smidsbrug zullen we direct schrappen omdat dit een aanzuigende werking heeft op verkeer naar Hilversum vanaf de N201 en de situatie voor zwakkere verkeersdeelnemers aantoonbaar slechter maakt. Daarnaast willen we onderzoeken of het zin heeft de aansluiting van Koninginne- en Emmaweg bij de Smidsbrug af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer om de doorstroming op de Kerklaan te verbeteren. Wij zijn ons bewust dat aanpassingen in de

infrastructuur vaak een waterbedeffect veroorzaken: een betere situatie op de ene plek terwijl een nabijgelegen plek nadeel ondervindt. Onderzoek zal uitwijzen wat zo'n ingreep betekent en aan de hand van gegevens zal het gesprek met de omgeving worden gestart. Bijkomend voordeel voor bewoners van Noorder- en Zuidereinde is dat ze aan de achterkant van hun woning minder wachtende en luchtvervuilende auto's zullen hebben.

Met welke ogen gaan we het verkeer in brede zin dan bekijken:

- ⇒ Leefbaarheid en gezondheid (zoals fijnstof) zijn ook afwegingscriteria;
- ⇒ Kwetsbare verkeersdeelnemers willen we waar mogelijk beter beschermen (voorrang);
- ⇒ Verkeersveiligheid en parkeren is vanaf begin issue bij planontwikkeling;
- ⇒ Onveiligheid door te hard rijden;
- ⇒ Overlast van nachtelijk vrachtverkeer;
- ⇒ De optie van een denktank zoals Verkeers-Advies-Commissie (opnieuw) beschouwen.

Ten aanzien van het onderwerp Mobiliteit zetten we in op:

- ⇒ Veilige (snel)fietspaden en uitbreiding waar mogelijk;
- ⇒ Meerdere auto te gast trajecten;
- ⇒ Meer 30km trajecten, onder andere bij scholen;
- ⇒ Participatie bij grote veranderprojecten;
- ⇒ Duidelijke en tijdige communicatie bij geplande werkzaamheden, ook naar buurgemeenten;
- ⇒ Inrichting van straten en toepassing van materiaal zal situationeel worden beoordeeld;

Handhaving zowel door stimulatie politie als andere middelen waaronder onderzoeken trajectcontrole of verkeerslichten die op rood gaan wanneer ze te snel benaderd worden (denk daarbij ook aan oversteekplaatsen).

Gelet op de grote (soms ook incidentele) parkeerdruk willen we ruimte aan ondernemers geven voor het uitbaten van eenvoudige transferia met pendeldienst en/of alternatieve oplossingen. Uiteraard met respect voor de omgeving en alles in representatieve participatie.

Als gevolg van het uitvoeren van het Mobiliteitsplan stellen we jaarlijks een investeringsplan vast. Nadrukkelijk willen we daarbij inzetten op het verkrijgen van (provinciale) subsidies.

Openbaar groen

Wijdemeren heeft een schitterend buitengebied dat in beheer is bij particulieren, agrariërs en organisaties. De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer van het openbaar groen. Dat houdt in dat er gemaaid en gesnoeid moet worden, naast eventuele herinrichting van plantsoenen en het kappen, herplanten en bijhouden van bomen en struiken. Uiteraard zonder gebruik van pesticiden!

Wij zullen het huidige niveau van onderhoud voortzetten met in het achterhoofd de behoefte aan ontmoetingsplekken voor inwoners, ruimte om een wandelingetje te maken, veldjes om op te voetballen en bomen voor de nodige koelte. We moeten ervoor zorgen dat we de inrichting van onze openbare ruimte klimaatbestendig maken, met wellicht meer wateropvang-plekken/vijvers en sloten om de plotselinge hoosbuien op te vangen. Met dit soort oplossingen kunnen we zorgen dat we klimaat-adaptief worden. Wij rekenen hierbij op de ondersteuning van onze inwoners. Daartoe rekenen we ook de actie "Steenbreek".

Beheerplan Stedelijk water

We delen de ambitie van waar mogelijk en haalbaar een gescheiden riool, zodat het hemelwater het vuilwaterriool niet onnodig belast.

Begraafplaatsen

Veel meer mensen worden gecremeerd, de bezetting op begraafplaatsen neemt af. De onderhoudskosten gaan door en de inkomsten dalen. Op enkele locaties is het wellicht mogelijk de verstilde beleving van de openbare ruimte als bezinningsplek te ontsluiten. Uiteraard met groot respect voor de entourage.

Anno nu is er behoefte aan grotere diversiteit van (natuurlijke) uitvaarten en begraven. We willen onderzoeken of er mogelijkheden zijn om het in toenemende belangstelling staande natuur-begraven een plek in de gemeente te geven. Vanwege de geschikte ondergrond zijn de Landgoederen in 's-Graveland mogelijk een passende plek. Deze functie verhoudt zich waarschijnlijk goed met de instandhouding van de cultuur-historische buitenplaatsen en kan als ondersteuning bij de continuïteit van het landgoed een rol spelen.

De in december 2021 aangenomen motie *'Erkenning Moluks leed'* voeren we uit.

4. ECONOMISCHE ZAKEN

We hechten aan een goed ondernemersklimaat, dat een degelijk verdienmodel genereert voor onze ondernemers, voldoende werkgelegenheid biedt aan onze inwoners, opleidingskansen geeft aan jonge mensen of herintreders én het zorgt voor een goed voorzieningenniveau voor onze inwoners. Een adequaat functionerend bedrijfsleven heeft positieve effecten op maatschappelijk vlak, immers veelal zijn de bedrijven de sponsors van sportverenigingen, van evenementen en van culturele activiteiten. Ondernemers zijn een belangrijke steunpilaar voor een bloeiend verenigingsleven.

Bedrijventerreinen

Het is van groot belang dat wij als gemeente de economische vitaliteit faciliteren en zorgdragen voor een goed vestigingsklimaat. We zijn er alert op dat bedrijventerrein voor werkgelegenheid behouden blijven en willen geen verdere menging met detailhandel of wonen. Ook geen zogenoemde darkstores of datacenters. In hubs voor pakketdiensten teneinde de woonkernen te ontlasten van pakketbezorgers zien we veel perspectief. We herwaarderen de toekomstvisie bedrijventerreinen. We realiseren ons dat we een gemeente zijn waar weinig ruimte is. Detailhandel en wijzigingen van bedrijfsbestemmingen in wonen sluiten we op onze zes bedrijventerreinen uit.

Het ontslaat ondernemers er niet van om hun werklocaties aantrekkelijker te maken en te houden door gezamenlijk iets aan de uitstraling te doen en daarnaast een stevige duurzaamheidsslag te maken. Juist op de grote daken van veel bedrijfspanden kan zonne-energie grotendeels in de energiebehoefte voorzien.

Retail

Voor de retail is het van belang dat zij een divers en lokaal aanbod biedt. De winkelcentra in de kernen, de weekmarkten/standplaatsen en de watersport gerelateerde winkels geven de gemeente een gevarieerd en tamelijk compleet aanbod op de dagelijkse levensbehoeften. De revitalisering van de Meenthof wordt voortgezet.

Recreatie en toerisme

Wij zetten ons in om het toerisme en de recreatie de komende jaren verder op de kaart te zetten en met de ondernemers op een hoger niveau te tillen, zodat de groenblauwe parel nog meer gaat glanzen! Dit is een gezamenlijke opdracht aan alle partijen die met toerisme en recreatie hun brood verdienen. Water als plek om te recreëren, om rust te bieden en zelfs om energie op te wekken. Naast dagrecreatie wordt ook ingezet op meerdaagse recreatie. Duurzaamheid en respect voor de natuur zijn uitgangspunten. Boten worden meer en meer elektrisch aangedreven, recreatieverblijven zien er aantrekkelijk uit en dragen bij aan een heerlijk verblijf in onze mooie recreatiegemeente. Natuurlijk hopen en verwachten we dat bezoekers zoveel mogelijk op duurzame wijze naar ons gebied komen. Wij denken dat extra inzet van de waterrecreatie-ondernemers het gewenste effect zal geven.

Ondernemersmanager

Vanuit de gemeentelijke organisatie zal de ondernemersmanager de verbinding zijn tussen "het veld" en de gemeente, zodat wij trends en ontwikkelingen ook snel opmerken en daar op de juiste wijze op kunnen reageren. Via onder andere de ondernemersmanager onderhouden we een warm netwerk en weten wat leeft en waar eventuele knelpunten zitten. We zien graag duurzame werkgelegenheid en volwaardige banen. Samen met ondernemers zetten we in op meer mensen uit de uitkering en aan een baan te helpen.

Gebiedsakkoord

Binnen de bestaande governance willen we als gemeente invloed uitoefenen op prioriteiten waarbij evenals in de vorige bestuursperiode baggeren bovenaan staat. Het optimaliseren van de 'nul variant' met betrekking tot het vaarrondje Wijdmeren kan op veel draagvlak rekenen en krijgt onze volle steun. Feitelijk een upgrade van wat we al in huis hebben gecombineerd met indien mogelijk kansen voor horeca langs deze route. Tevens willen we helderheid bieden over Vaart in de Vaart (langs de EKC-wegen), wat ons betreft wordt dat geen doorgaande vaarroute. Realisatie van meer strandjes krijgt onze steun en voor meer profilering van prachtige duikplekken zien we kansen. Overall willen we binnen het gebiedsakkoord aandacht voor actieve communicatie en het werkelijk realiseren van projecten.

Foto: Wijdmeren van Boven

5. SOCIAAL DOMEIN

We hebben oog voor onze inwoners en delen de overtuiging dat we elkaar nodig hebben. Een ruim aanbod van voorzieningen op het terrein van zorg, onderwijs, sport en cultuur zorgt voor een prettige leefomgeving voor onze inwoners. We zijn een inclusieve gemeente waar iedereen zich thuis voelt. Tevens willen we een dementievriendelijke gemeente zijn. Met aandacht voor onze ouderen zodat zij zo lang en zo goed mogelijk thuis kunnen wonen. Met professionele ondersteuning waar nodig, maar ook met de inzet van onze vrijwilligers, mantelzorgers en verenigingen. Participatie van ouderen willen we zo mogelijk bevorderen. Bezig blijven, bewegen, ontmoeten. Het tegengaan van eenzaamheid bijvoorbeeld via ontmoetingsplekken en keukentafelgesprekken is een belangrijk punt van aandacht.

Vrijwilligers

Wijdemeren heeft ongelooflijk veel vrijwilligers. Dat is een groot goed. De inzet van al die vrijwilligers is niet vanzelfsprekend. De gemeente faciliteert vrijwilligers en verenigingen in woord en daad. Met onder andere subsidie, maar ook door te zorgen dat via de gemeentelijke website inwoners, mantelzorgers en vrijwilligers goed geïnformeerd worden.

Zorgstelsel

De afgelopen jaren zijn er voor de gemeenten in Nederland veel nieuwe taken bijgekomen op het terrein van maatschappelijke ondersteuning (WMO), arbeidsparticipatie (Participatiewet) en Jeugdzorg (Jeugdwet). Helaas met onvoldoende financiële ondersteuning vanuit de Rijksoverheid.

Wij ondersteunen de pogingen van de VNG om die middelen structureel te verhogen. Ondanks de problematische financiële situatie van onze gemeente stellen wij alles in het werk om het niveau van onze sociale dienstverlening op peil te houden. Zodat zij die dat nodig hebben tijdig de juiste zorg kunnen krijgen. Na 7 jaar (de decentralisatie van het sociaal domein naar de gemeenten was in 2015) is het goed het huidige stelsel van zorg lokaal en regionaal te evalueren.

Onderwijs

De ontwikkeling van Integrale Kind Centra (IKC's) in de kernen van Nederhorst den Berg en 's-Graveland/Kortenhoef zal opnieuw worden opgepakt bij het opstellen van het Integraal Huisvesting Plan (IHP) zoals dat op de rol staat voor de basisscholen binnen onze gemeente. De mogelijkheden voor natuureducatie bespreken we met betrokken partijen.

Kosten sociaal domein

We zullen ons inspannen dat de reservepositie van de gemeente in staat is een buffer te zijn om de eventuele toekomstige tegenvallers binnen het Sociaal Domein te kunnen opvangen.

Arbeidsparticipatie

Dat er een sterkere verbinding moet komen tussen bedrijfsleven en arbeidsmarkt beschreven we al onder 'Economische Zaken'. Het gaat ons om werkelijk resultaat te bereiken. Vraag is of een waaier aan bemiddelingsbureaus met coaching van individuen dan het meest effectieve middel is. We zijn het zeer eens met de nieuwe koers van de Tomin qua inzet op werk-/leertrajecten. In het kader van de aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt willen we de daar opgedane kennis en ervaring volop benutten. De gemeente zelf heeft op het brede gebied van arbeidsparticipatie ook een voorbeeld rol.

Accommodatiebeleid en Maatschappelijk Vastgoed

Wat de inzet van buurtsportcoaches betreft zal een afweging plaatsvinden op basis van kosten en baten in brede zin. We komen met een nieuwe (aangepaste) regeling voor het accommodatiebeleid en de lang verwachte nota Maatschappelijk Vastgoed. We willen het multifunctioneel gebruik van maatschappelijk vastgoed bevorderen en zullen ook bekijken welke bezittingen eventueel af te stoten zijn dan wel zich lenen voor een herontwikkeling.

Cultuur

Er gebeurt veel moois in onze gemeente op het gebied van kunst en cultuur. Zoals: Jazz in Loosdrecht, Wonderfeel in 's-Graveland, theater in De Dillewijn in Ankeveen, Kunst aan de Dijk in Kortenhoef en toneel (van DSO) in De Blinker. Denk ook aan ons prachtige Kasteel Museum Sypesteyn in Loosdrecht met haar vermaarde porseleincollectie. En daarnaast koesteren wij natuurlijk onze lokale amateurkunstenaars die zich bezighouden met muziek, toneel, dans en beeldende kunst. Dit willen wij graag behouden. In overleg met het culturele middenveld komt er een nieuwe cultuurnota. We bezien of de site van de gemeente gekoppeld met www.visitgooivecht.nl een podium kan zijn voor culturele activiteiten.

Bibliotheek

De bibliotheek steeds meer koersend op ook een positie als ontmoetingsplek en educatieve/multimediavoorziening is een toekomstgerichte koers die we ondersteunen. Met daarbij aandacht voor toegankelijkheid van alle groepen uit de samenleving.

Subsidiebeleid

Bij uit te keren (welzijn)subsidies toetsen we ook de realisatie van beoogde doelen. Een evaluatie van het vastgestelde beleid zal in deze bestuursperiode plaatsvinden.

Minimabeleid

Binnen het minimabeleid wegen we af of er een optie kan komen voor de gevolgen van energiearmoede. De € 800,- van de rijksoverheid is een incidentele tegemoetkoming in dit kader maar ziet niet op de structurele effecten. Vraag is wat het rijk op langere termijn doet op dit gebied. Inzetten op verduurzaming door woningcorporaties bij het verhuurde sociale areaal is onontkoombaar, en draagt op andere wijze structureel bij aan de 'energie-lek'.

Armoedebestrijding

Voorzieningen moeten voor iedereen daadwerkelijk toegankelijk zijn. Het minimabeleid en de andere regelingen in het sociaal domein moeten zoveel mogelijk gehandhaafd blijven. Kinderen verdienen speciale aandacht. We onderkennen het belang van de kledingbank.

Schuldhulpverlening

Schuldenproblematiek komt ook in onze gemeente voor. Vroeg-signalering is van belang. Door goede samenwerking met het wijkteam en andere organisatie wordt geprobeerd in een vroeg stadium hulp en ondersteuning te bieden. Waar mogelijk verbeteren we het huidige schuldhulpverleningsbeleid. Doel is te voorkomen dat mensen in problematische schulden verzeild raken. Voor de resultaten van kostenbeheersing binnen de WMO zoals die lokaal en regionaal ingezet is kijken we uit naar de resultaten. Afhankelijk daarvan zullen we verdere stappen ondernemen.

Vindbaarheid voorzieningen

We nemen maatregelen om de toegankelijkheid tot en de vindbaarheid van de vele regelingen en voorzieningen binnen het sociaal domein te verbeteren. Denk daarbij aan de website maar ook aan een eerstelijns contact, een coördinator met eigen telefoonnummer die de zorgvraag goed kan doorgeleiden. Een generalist die de zorgvrager de weg wijst. In Wijdmeren kunnen inwoners, naast de digitale weg dus ook bij een fysiek gemeenteloket met hun vragen terecht.

Abonnementstarief

We houden ons aan de wet met betrekking tot het abonnementstarief maar zodra er mogelijkheden zijn pakken we deze aan om dit in onze ogen bijzondere gebruik van algemene middelen te beperken. Een inkomenstoets zou een passend instrument zijn.

Ontmoetingscentrum

Het onderzoek voor het ontmoetingscentrum Kortenhoef/'s-Graveland ronden we af en komen dan met een voorstel naar de gemeenteraad. Daarbij zijn alle opties nog open.

Evaluatie jeugdzorg

We willen dat de Regio Gooi & Vechtstreek een totaal evaluatie van het brede veld van jeugdzorg op aspecten zoals kwaliteit van de aanbieders en inkoopcriteria uitvoert dan wel afrondt. Het deel van het onderzoek dat zich richt op winstpercentages en constructies die aanbieders hanteren, zullen wij met name nauwkeurig evalueren.

Vluchtelingenvraagstuk

Naast de reguliere plicht zoals elke gemeente die heeft om jaarlijks huisvesting te verzorgen voor enige tientallen nieuwe statushouders moet de gemeente daarnaast ook voorzien in de opvang voor vluchtelingen uit Oekraïne. We onderzoeken of op bestaande gemeentelijke locaties mogelijkheden voor (nood)woningen zijn waarbij we het perspectief als duurzame woonlocatie in de nabije toekomst meewegen. Vanuit een crisis- zal overgegaan worden naar een projectorganisatie met minder impact op de dagelijkse gang van zaken voor de reguliere gemeentelijke taken. De actuele ontwikkelingen zullen bepalend zijn voor de te volgen koers met oog voor maatschappelijk draagvlak.

6. NATUUR EN MILIEU

We bevinden ons momenteel in een klimaatcrisis die nog niet voldoende als een crisis wordt gezien. De lokale overheid heeft een belangrijke rol in de energietransitie (van fossiele naar duurzame energie), in de transitievisie warmte ('van het gas af'), de klimaat-adaptie (ons voorbereiden op periodes van droogte, wateroverlast en extreem weer), het behoud van natuur en de bevordering van de biodiversiteit.

De beleidsnotities die we daarover als gemeente hebben vastgesteld moeten uitgevoerd worden in nauwe samenwerking met de andere gemeenten in de Regio Gooi- & Vechtstreek. Voorwaarden daarvoor zijn voldoende ambtelijke capaciteit, voldoende financiële middelen en draagvlak bij onze inwoners. Hierbij is financiële ondersteuning vanuit de Rijksoverheid onontbeerlijk. Maar ook binnen de gemeente zelf zullen hier extra middelen voor moeten worden vrijgemaakt. In een nieuwe duurzaamheidsnotitie schetsen we de contouren van alle opgaven en de financiële consequenties ervan voor de begroting 2023 en verder.

Duurzaamheid en klimaatbestendig

In de duurzaamheidsnotitie zal veel aandacht zijn voor de noodzaak van het verduurzamen van woningen, met name in de particuliere sector. De gemeente zal daarbij waar mogelijk, ondersteuning bieden. De vergroting van biodiversiteit is erg belangrijk. Projecten als "Steenbreek" (verharding in de tuin vervangen door groen) kunnen hier een bijdrage aan leveren, net zoals insectenvriendelijk groenbeheer. Bij de energietransitie en "van het gas af" zijn duurzame alternatieven als zon, wind, geothermie en aquathermie voor ons bespreekbaar.

Aparte afvoer van regenwater en het project "groene daken" zijn mooie instrumenten bij een klimaat adaptieve inrichting.

Energiecoöperatie Wijdemeren

Onderdeel van dit programma zal een evaluatie zijn van de Energiecoöperatie Wijdemeren. Zij speelt momenteel een belangrijke rol in het betrekken van inwoners bij de noodzakelijke energietransitie in Wijdemeren, o.a. via collectieve inkoopacties van zonnepanelen', experimenten met collectieve warmtebronnen (onder andere in Ankeveen) en via de inzet van

energiecoaches. De coaches adviseren inwoners over de vraag hoe de energielasten omlaag kunnen en leveren op deze wijze ook een bijdrage aan de vermindering van de zogenaamde 'energiearmoede' in Wijdemeren. De vraag is hoe de impact van de Energiecoöperatie nog verder versterkt kan worden en wat daarvoor nodig is. De

eventuele gewenste sterkere rol van de gemeente willen we daarbij ook wegen. Tevens gaan we slimmer en adequaat inspringen op beschikbare subsidies op het gebied van klimaatadaptie en de energietransitie. De urgentie voor actie is duidelijk.

Inzet moet

Er is weinig ambtelijke capaciteit en er zijn nauwelijks financiële middelen om echt met deze onderwerpen aan de slag te gaan. De grote beslissingen op het gebied van de aanpak stikstof, de bevordering biodiversiteit, de energietransitie e.d. worden niet op lokaal niveau genomen. Maar de lokale overheid is wel cruciaal bij de implementatie van internationaal en nationaal beleid. Zonder gemeenten geen energietransitie, geen “van het gas af”, geen bescherming van natuur en landschap, geen klimaatadaptie. Voor die taken zal de gemeente veel meer financiële middelen moeten krijgen van de Rijksoverheid. De inzet van de Vereniging Nederlandse Gemeenten is daar ook op gericht. Het laat onverlet dat ook de gemeente Wijdmeren een zelfstandige taak heeft in de aanpak van de klimaatcrisis, naast de rol als “uitvoerder” van (inter)nationaal beleid. Dat is de taak om dit onderwerp continu op de agenda te zetten. Enthousiasmerend, initiërend, informierend, faciliterend.

Denktank

Inwoners zitten niet te wachten op “doemverhalen” hoe slecht het allemaal gaat. Die willen perspectief, en manieren om zelf actief te worden, hoe klein wellicht ook.

Derhalve willen wij een Wijdemeerse ‘denktank’ in het leven roepen die zich bezig gaat houden met het enthousiasmeren, informeren en faciliteren van onze inwoners op het brede terrein van duurzaamheid. Samengesteld uit betrokken personen en organisaties. Denk aan de Energiecoöperatie Wijdmeren, Natuurmonumenten, recreatieve ondernemers, Tuinderij Land in Zicht, het onderwijs, ambtenaar duurzaamheid Wijdmeren, KipEigen, woningbouwcorporaties, Tuinderij Land en Boschzigt, et cetera. Een goede governance is daarbij van belang.

Een groep enthousiastelingen die het leuk vindt om met elkaar te overleggen, elkaar te informeren, van elkaar te leren en dit in dienst te stellen van de inwoners van de gemeente Wijdmeren. Die informatiebijeenkomsten

organiseert, werkbezoeken houdt en initiatieven neemt en ondersteunt. Over de samenstelling, werkwijze en dergelijke moet nog verder worden nagedacht. Dit wordt ondersteund door een jaarlijks werkbudget waar in de begroting 2023 dekking voor wordt gezocht. Op deze wijze kan dit cruciale onderwerp een nieuwe impuls krijgen, op een inspirerende en laagdrempelige wijze. Iets dat absoluut nodig is in Wijdmeren.

Dierenwelzijn

We zien graag dat, onder de voorwaarde dat Dierenasiel Crailo aan de huidige eisen voor dierenwelzijn, milieu en wetgeving voldoet, in nauwe samenwerking met de regiogemeenten deze faciliteit dichtbij weer onze partner wordt.

7. RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

In deze bestuursperiode willen we bouwen met beleid. Vooropgesteld is, dat Wijdmeren niet het landelijke woningbouwprobleem kan en gaat oplossen. De woningbouwopgave is naast bedrijvenontwikkeling onderdeel van de stedelijke ontwikkeling. Deze is in onze gemeente heel beperkt mogelijk. De woningbouwopgave is gezien het landelijke beleid beter passend in andere delen van de regio.

Inzet op het terrein van woningbouw en/of bedrijven dient dan ook alleen plaats te vinden op kansrijke locaties. Wanneer er gebouwd gaat worden dan is dit passend bij ons dorpse karakter. Daarbij moet vanaf het begin helderheid zijn over het participatieproces.

Sociaal segment behouden

Bouwen voor senioren, jongeren en jonge gezinnen heeft de voorkeur. We willen onderzoeken hoe we het segment sociale koop voor de toekomst in de gemeente kunnen borgen. Daarnaast heeft het percentage sociale huur binnen het woningbestand onze aandacht en we wegen af waar en hoe we dit kunnen beïnvloeden. Doorstroming is bij dit alles ook een aspect wat meeweegt. Voor de lange termijn (ook na 10 jaar) willen we woningen binnen onze gemeente hebben die in de sociale sector blijven.

Prioriteit

Ontwikkeltrajecten die al enige tijd op de plank liggen zoals Ter Sype, Groenewoud/VLEK krijgen prioriteit. Voor Ter Sype betekent dit dat nadrukkelijk ingezet wordt op het momentum om in overleg met alle partners (waaronder de gemeente Hilversum, het vliegveld, de provincie Noord-Holland) maximale bebouwing met woningen mogelijk te maken. Ook zal er gekeken worden naar beleidsmogelijkheden om bestaande bouwwerken zonder woonbestemming te transformeren tot woningen. Uiteraard mag dit niet ten koste gaan van omliggende bedrijfsvoering of in strijd zijn met provinciaal beleid. Denk bijvoorbeeld aan schuurwoningen, vrijkomende gebouwen van bedrijven middenin dorpen en appartementen boven scholen bij nieuwbouw. Bovendien zijn er nog inbrei-locaties. We streven naar meer Tiny Houses/kleinschalig wonen dan wel “Knarrenhof” achtige projecten/initiatieven.

Uitgangspunten

We houden vast aan de norm bij bouwplannen (afhankelijk van omvang project minimaal 1/3 sociaal, 1/3 middelduur, 40% gestapeld). Gestapeld is gekoppeld aan een hoogte passend bij de omgeving waarbij maximaal 3 woonlagen uitgangspunt is. Bij de startfase van een bouwproject zullen duidelijke kaders gesteld worden waaraan een project dient te voldoen, waaronder participatie, duurzaamheid en leefbaarheid. Verkeersafwikkeling en parkeren op orde is altijd een duidelijke voorwaarde.

Respect voor natuur en toekomstbestendig

Goede woningbouw is ook oog hebben voor aanleg en instandhouding van speelveldjes voor jongere jeugd, duurzaam- en klimaatbestendigheid. Bouwen in de nog mooie groene polders is voor ons geen optie. We kiezen dan voor behoud van natuur, groen en leefbaarheid. Goede woningbouw is tevens duurzame woningbouw. Met lage energielasten (bijna energie neutraal/BENG of liever nog energieneutraal/ENG). Levensloopbestendig of daartoe aanpasbaar, bijvoorbeeld in de vorm van kangoeroewoningen, wordt ondersteund. We onderzoeken of met het invoeren van een zelfbewoningsplicht speculatie met woningen in onze gemeente kan worden tegengegaan.

Nederhorst Noord

Indien Nederhorst Noord opnieuw in besluitvorming komt voor een bouw/ontwikkelplan dan zal de VVD-fractie in deze bestuursperiode een eigen standpunt innemen. De Lokale Partij en PvdA/GroenLinks handhaven hun oorspronkelijk standpunt en wensen daar geen ontwikkeling.

Omgevingsvisie

We zijn van mening dat de omgevingsvisie onvoldoende richting geeft. Deze bestuursperiode zal een aanscherping plaatsvinden. We missen de vierde kernopgave namelijk: *“Vormgeven aan natuurbehoud, landschapsbeheer en vergroting van de biodiversiteit”*, waarin wordt benoemd: het belang van de bescherming van beeldbepalend groen, het belang van adequaat beheer van onze plassen, het belang van de agrarische sector, het bevorderen van duurzaamheid in brede zin en het belang van behoud en versterking van ons waardevolle cultuurlandschap.

Planontwikkeling

De provincie onderkent onze prachtige woonomgeving ook. Door de aangescherpte regelgeving van de provincie wordt deze mede beschermd. Dat zet ons aan tot het verleggen van prioriteiten uit het verleden en schept duidelijkheid in de kaders waarbinnen ambities realistisch zijn. Daarom willen we primair inzetten op haalbare ruimtelijke plannen, die niet in strijd zijn met gemeentelijk beleid/visie en het provinciaal regime.

We willen geen grote bouwplannen in het buitengebied of over de randen van de kernen. Waar passend binnen de omgeving benutten we inbreilocaties met respect voor speelterreinen en plantsoen/parkachtige locaties. Mede gelet op het Didam-arrest onderhouden we transparante en professionele relaties met ontwikkelaars. Primair staat bij het meewerken aan herontwikkelingen de visie van de gemeente voorop. Vroegtijdige kaderstelling van de gemeenteraad (onder andere afhankelijk van de omvang van plannen) wordt ingebed.

Gemeentehuis

Voor het gemeentehuis als gebouw zetten we deze periode in op het reguliere onderhoud en zo mogelijk verduurzaming, binnen de grenzen van wat noodzakelijk is. Daarvoor is ook budget beschikbaar in het onderhoudsfonds. Grootschalige verbouwingen of nieuwbouw is in deze bestuursperiode niet aan de orde. Beperkte aanpassingen om hybride werken te ondersteunen zijn mogelijk mede in het licht van goed en aantrekkelijk werkgeverschap. We zijn ons ervan bewust dat het pand in 2030 energielabel A moet zijn en in

2050 energieneutraal. Gelet op het stellen van prioriteiten stoppen we de zoektocht naar een nieuw gemeentehuis, daarbij speelt de onzekerheid over de huidige economische situatie ook een grote rol.

Betaald parkeren

We denken na over situationeel betaald parkeren. Dat kan zijn bij het kanaliseren van de toestroom tijdens grote evenementen. Maar ook in bestaande gebieden waar de parkeerdruk extreem is kan betaald parkeren een optie zijn. Uiteraard in overleg/participatie met de omgeving. De eerder door de raad vastgestelde beleidsregels met betrekking tot parkeernormen van de gemeente blijven van toepassing.

Bestaande bebouwing anders gebruiken

We willen deze periode duidelijk in beeld krijgen en indien mogelijk ook resultaat bereiken hoe meer woonfuncties toe te voegen zijn aan bestaande bebouwing. Nadrukkelijk wordt daarbij de impact op de omgeving in ogenschouw genomen. Uiteraard mag dit niet ten koste gaan van omliggende bedrijfsvoering of in strijd zijn met provinciaal beleid.

Dan gaat het om:

- ⇒ Splitsen van woningen;
- ⇒ Bestaande opstallen transformeren;
- ⇒ Mantelzorgwoningen;
- ⇒ Appartementen boven scholen;
- ⇒ Tiny houses (kleinschalige woonvormen) krijgen het label 'sociaal' en bij voorkeur met een woningcorporatie als partner.

Toewijzing dan wel wettelijk voorkeursrecht benutten

We onderzoeken met in acht name van regionale afstemming, of toewijzing van woningen aan (jonge) inwoners en aan mensen die economisch en/of sociaal aan Wijdmeren gebonden zijn een verstandige optie is. Uiteraard hanteren we instrumenten als opkoopbescherming en zelfbewoningsplicht.

Groenewoud

We willen voor het project Groenewoud, (de sanering of inkapseling van de belt) in goed overleg met de provincie Noord-Holland een versnelling realiseren. Onderdeel daarvan is ook duidelijke en informatieve communicatie over de mate en omvang van vervuiling. Meest voor de hand liggend is een combinatie met het zogenoemde initiatief van VLEK.

Kansenkaart

De zogenaamde “Kansenkaart” (potentiële woningbouwlocaties) moet nog een tweede kans krijgen alsmede een goede terugkoppeling naar de inwoners. Alleen al vanwege het feit dat inwoners mede invulling gegeven hebben aan die kaart. Tevens gaan we een nieuw en actueel overzicht van harde en zachte plancapaciteit maken. Met alle hiervoor in dit programma benoemde opties willen een start maken met een realistisch en uitvoerbaar tienjarenplan voor woningbouw in onze gemeente.

De gecombineerde ontwikkeling van de 3 locaties van de kansenkaart (te weten Molenmeent, Kininelaantje, Anton Smeerdijkgaarde) loopt momenteel en we bezien hoe en waar we deze ontwikkelingen bij kunnen sturen. We denken daarbij aan heroverweging voor de locatie Anton Smeerdijkgaarde en voor het Kininelaantje aan 100% sociale woningbouw in goed overleg met de omgeving.

Foto: Wijdemeren van Boven

Natuurdoelen Provincie

De klimaatopgave komt indirect ook terug in het realiseren van de natuurdoelen die de provincie voor ogen heeft op veelal (particuliere) agrarische percelen. Onze insteek hierbij is natuurdoelen met draagvlak te realiseren. In samenwerking met agrariërs is er ook ruimte voor natuurbeheer en vergroting van biodiversiteit. Naast andere verbreding van agrarische activiteiten kan dit bijdragen aan een toekomstbestendige landbouw. Beleidsmatig en strategisch zoeken we naar ruimte, mogelijkheden en kansen. Daarbij vinden wij het belangrijk dat afspraken over participatie op juiste wijze worden nagekomen. En dat ook voor particulier natuurbeheer volop ruimte gegeven wordt.

Recreatiewoningen

Recreatiewoningen op parken behouden we voor recreatie, permanente bewoning staan we daar niet toe. We onderzoeken wat nodig is voor duurzame instandhouding van de parken met als primair doel de diversiteit in recreatieve aantrekkingskracht.

Er wordt een visie Recreatie & Toerisme opgesteld. Daarbij is het uitgangspunt dat het recreatiepotentieel in onze gemeente voor de verschillende doelgroepen en welstandsklassen bereikbaar blijft.

Gemeentelijk vastgoed

In al onze kernen heeft de gemeente-eigendom. Dat varieert van een dorps huis, scholen, sporthallen, bibliotheek tot toiletten en kerktoren. Veelal betreft het maatschappelijk vastgoed, waarover nagedacht zal worden bij de herijking van het accommodatiebeleid.

Kernvraag bij het gemeentelijk vastgoed is in ieder geval: is het noodzakelijk om te behouden, wat zijn de kosten, welke investeringen

zijn nodig onder andere voor verduurzaming, kunnen er meerdere partijen gebruik maken van de locatie, zodat deze een hogere bezetting krijgt en zijn de opbrengsten uit het vastgoed marktconform? We willen binnen dit kader de wettelijke implicaties in beeld brengen. Ook zullen we ons afvragen of we het gebouw met een andere functie kunnen combineren zodat onze schaarse ruimte intensiever gebruikt kan worden. Tevens is herontwikkeling van gemeentelijk eigendom niet uitgesloten. Veel vragen die een nauwkeurige beoordeling verlangen en waar instellingen en organisaties bij betrokken worden.

8. FINANCIËN EN BEDRIJFSVOERING

Gelet op de precaire financiële positie van de gemeente sluiten we geen enkele maatregel uit om de verhouding tussen inkomsten en uitgaven weer in het gareel te brengen. Daarbij stellen wij alles in het werk om het niveau van de sociale voorzieningen op peil te houden. Het scheiden van wettelijke taken en extra ambities op niet-wettelijke taakvelden zal binnen de schaarste van beschikbare middelen tot lastige keuzes leiden. De discussie over de verruiming van het gemeentelijke belastinggebied volgen we daarom met grote belangstelling. Met de kennis van het verleden zal dit ongetwijfeld gepaard gaan met een bezuiniging op de algemene uitkering van het rijk.

In control

Voor dekking van uitgaven moet steeds budget gevonden worden binnen de begroting en binnen de diverse programma's zelf. Voor de interne bedrijfsvoering zal budgetbeheer en -bewaking organisatie breed gefaciliteerd en gehandhaafd worden. Het vraagt inzet en bewustwording om deze situatie te bereiken, passend bij een cultuur van dienstverlening en hoog serviceniveau. Er zal een herziening van de toeristenbelasting plaatsvinden. De bovengrens van de forensenbelasting vervalt met ingang van 2023. Of de bouwleges kostendekkend zijn onderzoeken we zo mogelijk nog in 2022. Afweging daarbij is ook de definitieve invoering van de Omgevingswet.

Algemene reserve

Een structurele dotatie vanuit de exploitatie aan de algemene reserve zal deze reserve binnen afzienbare tijd op het benodigde niveau moeten brengen. De hoogte van het benodigde weerstandsvermogen is daarvoor de belangrijkste indicatie. Leidend daarbij is een volledige risico-inschatting gebaseerd op feiten. Deze exercitie gaat verder dan een administratieve actie van de herziening Nota Reserves en Voorzieningen die op zichzelf staand ook aan de orde is.

Kapitaalgoederen

De actualisatie van 8 beheer- en onderhoudsplannen in deze nieuwe bestuursperiode is een grote opgave met wellicht grote financiële gevolgen. Het onderhoud van onze kapitaalgoederen vinden we essentieel teneinde kapitaalvernietiging te voorkomen. Temporisering van projecten is gelet op de actualisatie van de beheerplannen niet uit te sluiten. Daarmee wordt duidelijk welke projecten echt noodzakelijk zijn en geen uitstel dulden. Zo mogelijk krijgt dit voor de begroting 2023 al zijn beslag.

Werken in/aan Wijdmeren

Wijdmeren is een fijne gemeente om te wonen, te recreëren maar ook zeker om voor te werken. We willen Wijdmeren weer als aantrekkelijke werkgever op de kaart zetten. Waarbij werknemers trots zijn op hun bijdrage in het geheel. Dit alles in goed overleg met de ondernemingsraad. Om beter grip te krijgen op de omvang van externe inhuur, zetten we erop in dit binnen de perken van het begrote budget te houden. Het invoeren van strategische personeelsplanning, versterken van de regionale samenwerking én het opzetten van een visie op wat voor gemeente we willen zijn is bepalend om de organisatie passend te laten zijn bij de opgaven die er liggen. In de volle breedte van de organisatie willen we dat eigenaarschap, verwachtingen en verantwoordelijkheden de basis zijn van een actuele mandatenregeling. Integraal werken zien we graag veranderen van theoretisch gewenst begrip in een praktische werkhouding.

ICT

Vanaf 2015 heeft de gemeente te kampen met ontwikkelingsachterstanden op ICT-gebied. Werkprocessen zijn onvoldoende op elkaar afgestemd zodat er niet optimaal gebruik gemaakt kan worden van de diverse ICT-mogelijkheden/middelen. Voor het goed functioneren van de bedrijfsvoering heeft dit grote urgentie. Er zal een herijking plaatsvinden van de Q2-2020 vastgestelde IV-visie.

Inkoop

Het op niveau brengen van het inkoopbeleid verdient aandacht om efficiëntie en kostenbesparing te waarborgen. De inkoop regionaal organiseren of ondersteuning van een grote gemeente zou een gebrek aan capaciteit en kennis kunnen compenseren. De aanbevelingen van het onderzoek naar de opties voor een verbeteringslag zijn daarbij richtinggevend.

Informatiegebrek

In dit akkoord is diverse malen de zorgelijke financiële positie van de gemeente benoemd. Deze vraagt om een gedegen strategische aanpak. Een aanpak waarbij alles op tafel ligt en in een samenhangend perspectief afwegingen te maken zijn. Helaas ontbreekt op dit moment het complete samenhangende beeld en de daarbij behorende onderbouwing. Niet alleen in financiële zin maar zeker ook in beschrijvende zin. De informatie waar we het mee moeten doen is niet volledig. Daarmee is het nu onmogelijk een duidelijk beeld te schetsen van een visie op de financiën en een bijbehorende aanpak.

Aanpak 2022 en 2023

Voor het jaar 2022 willen we maatregelen nemen om te voorkomen dat het weerstandsvermogen van de gemeente nog verder daalt dan na vaststelling van de jaarrekening 2021. Gelijktijdig wordt gestart met het uitwerken van een financiële strategie voor de begroting 2023-2026 in de komende maanden juli t/m september. Daarmee wordt beoogd de financiën van de gemeente Wijdmeren weer structureel in balans te brengen. Een strategie waarin gekeken gaat worden naar het kostendekkend zijn van gemeentelijke diensten, de volledigheid van inning van lokale belastingen en kiezen uit de te verrichten taken en bijbehorende prioriteiten.

9. AFSLUITEND

Balans en groei

Het gaat de komende jaren om het vinden van balans en groei. Balans tussen de financiële mogelijkheden, de mogelijkheden van de organisatie én de opgaven waaraan gewerkt moet worden om te voldoen aan de wettelijke taken en de verwachtingen van de inwoners. Groei om aantoonbaar te maken dat de te zetten stappen bijdragen aan een betere gemeente Wijdmeren. Financieel gezond, organisatorisch op orde en passend bij de opgaven die er in Wijdmeren liggen.

Aan de slag

We herhalen wat we eerder in dit akkoord opschreven: ‘De coalitie van De Lokale Partij, PvdA-GroenLinks en VVD start op 17 juni vol goede moed en met maximale inzet een nieuwe bestuurlijke samenwerking. De opgaven zijn groot. Maar de wil om de gemeente op een goede en verantwoorde manier naar 2026 te leiden is groot. Wij nemen het roer over van onze voorgangers en koersen gemotiveerd op adequate dienstverlening en instandhouding van noodzakelijke voorzieningen gebaseerd op zorgvuldige afwegingen. Dat zal gaan met horten en stoten, met tegenvallers en succesjes, maar dit team zet er de schouders onder!

Wijdmeren, 8 juni 2022

Namens de coalitiepartijen:

VVD	Sorrel Hidding en Els Kruijt
PvdA-GroenLinks	Wilna Wind en Stan Poels
De Lokale Partij	Margriet Rademaker, Alette Zandbergen en Gert Zagt in de rol van formateur

PORTEFEUILLEVERDELING EN VOORGEDRAGEN WETHOUDERS

Alette Zandbergen (1 fte)

- ⇒ 1e Loco
- ⇒ Ruimtelijke Ordening
- ⇒ Personeel & Organisatie
- ⇒ Burgerparticipatie
- ⇒ Omgevingswet

Gert Zagt (0,8 fte)

- ⇒ 2e Loco
- ⇒ Financiën
- ⇒ Verkeer en Vervoer
- ⇒ Gastheerschappen
- ⇒ Porseleinhaven

Stan Poels (1 fte)

- ⇒ 3^e Loco
- ⇒ Sociaal Domein
- ⇒ Natuur en Duurzaamheid
- ⇒ Volkshuisvesting
- ⇒ Onderwijs
- ⇒ ICT

Els Kruijt (0,9 fte)

- ⇒ 4^e Loco
- ⇒ Economische Zaken
- ⇒ Openbare Ruimte
- ⇒ Gebiedsakkkoord
- ⇒ Recreatie & Toerisme
- ⇒ Water
- ⇒ Revitalisering Meenthof
- ⇒ Vastgoed en grondzaken

Foto: Douwe van Essen

Van links naar rechts: Alette Zandbergen, Stan Poels, Gert Zagt en Els Kruijt